

Afkoppelen

Regenwater opvangen in de tuin

Het loskoppelen van de regenwaterafvoer (regenpijp) naar het riool noem je afkoppelen. Het schone regenwater vang je op en sla je op in bijvoorbeeld een regenton in de tuin. In de zomer kun je dit water gebruiken om je tuin te sproeien. Zo bespaar je kostbaar drinkwater, maak je je eigen omgeving klimaatbestendig en geniet je in de zomer van een mooie groene tuin.

De gemeente en het waterschap hebben als taak de openbare ruimte zo in te richten dat deze bestand is tegen periodes van droogte, hitte of wateroverlast.

Maar zelf, jij en ik, kunnen hier ook iets aan doen. Naast het vervuilen van tegels voor meer groen in de tuin is afkoppelen ook een goede optie.

Wat is afkoppelen?

Het loskoppelen van de regenwaterafvoer (de regenpijp) van het vuilwaterriool noemen we afkoppelen.

Wanneer je de regenpijp afzaagt, kun je het water naar een onverhard deel van de tuin leiden waar het weg kan zakken in de bodem. Dit kan bijvoorbeeld al met een **bochtstukje aan de regenpijp**, een **regenton** of een **eenvoudige goot**.

Alle kleine beetje helpen, koppel de regenpijp van het dak van bijvoorbeeld je **woning, garage, schuur** of **overkapping** af.

Wist je dat...

- **Nieuwe woonwijken** vaak alleen aangesloten worden op een vuilwaterriool. Hier is afkoppelen dus niet meer nodig.
- Gemeenten steeds vaker regels hebben voor het afkoppelen van de regenwaterafvoer. **Ga jij bouwen of verbouwen?** Informeer altijd even bij jouw eigen gemeente.

Koppel af en...

- Maak je eigen omgeving klimaatproof!
- Gebruik het opgevangen water en bespaar kostbaar drinkwater.
- Gebruik het opgevangen water om je tuin mooi groen te houden in de zomer.
- Minder water in ons riool = minder kans op overlopen bij hevige regen.

Hoe afkoppelen?

De regenpijp afkoppelen van het vuilwaterriool is niet ingewikkeld. Voor het opvangen en (tijdelijk) bergen van water in de tuin zijn verschillende methodes.

De regenpijp afkoppelen en regenwater laten wegllopen in **vijver/ wadi**:

1. Haal de regenpijp los.
2. Zaag de regenpijp op de gewenste hoogte af.
3. Plaats een bochtstuk om het water van de woning weg te leiden.
4. Sluit de regenpijp weer aan.
5. Begeleid het regenwater via een (open) watergoot naar een onverhard stuk tuin, vijver of wadi. Water stroomt van hoog naar laag, dus leg de watergoot met een licht verval aan.

Tip!
Kijk dit [instructiefilmpje!](#)

Kies de juiste methode

Je zit natuurlijk niet te wachten op wateroverlast, daarom geven we je voordat je gaat afkoppelen, graag nog wat tips over het bepalen van de juiste methode:

- Bepaal vooraf goed hoeveel vierkante meter dakoppervlak je gaat afkoppelen.
- Je watervoorziening moet al dat water wel op kunnen vangen, deze online tool helpt je berekenen hoe groot je watervoorziening moet zijn: [Rekentool huisje, boompje, beter](#)
- [Doe de emmertest](#) om te ontdekken hoe waterdoorlatend de bodem van jouw tuin is.

Denk er ook aan wat je doet wanneer de regenton vol zit of de bodem verzadigd is? Waar kan het water dan naar toe?

Meer informatie over afkoppelen

Wil je nog meer kijken & lezen over afkoppelen, wij verzamelden een aantal handige linkjes voor je:

Bekijk [het handboek voor de watervriendelijke tuin](#) voor nog meer informatie over afkoppelen en mogelijkheden voor een water- en klimaatvriendelijke tuin.

Op de [website van stichting RIONED](#) vind je veel informatie over ons riool en over afkoppelen.

De website van [Huisje Boompje Beter](#) geeft je ontzettend veel praktische tips over een zorgeloze groene klimaatbestendig tuin.

Wist je dat...

- Er gemeenten en waterschappen zijn die **subsidie** geven voor afkoppelen. De moeite waard om even na te vragen.
- Gemeenten steeds vaker **regels hebben voor het afkoppelen**. Informeer, voordat je van start gaat, altijd even bij jouw eigen gemeente.

Afkoppelen & water bergen in de tuin

Watergoot

Een [watergoot](#) is er in veel soorten en maten; open en dicht, zichtbaar en onzichtbaar, verhoogd en verlaagd. Je kunt er ook mee spelen, denk aan een watertrap.

Een vijver of wadi

Het regenwater kun je vanaf de regenpijp via de watergoot in een [vijver](#) of wadi laten stromen. Bereken vooraf de capaciteit van de vijver/ wadi zodat je alle buien kunt opvangen.

Een regenton

Een [regenton](#) is een praktische oplossing om regenwater op te vangen en ook eenvoudig her te gebruiken. Regenwater is kalkvrij en dus perfect om de ramen streeploos schoon te wassen, maar ook de planten buiten (en binnen) worden er blij van. Plaats de regenton in de schaduw om het water zo helder en fris mogelijk te houden.

Een **wadi** is een met grind en zand gevulde greppel of sloot, die water zowel kan vasthouden als infiltreren.

Een **grindkoffer** is een kuil met grind die ruimte biedt voor wateropvang. Graaf hiervoor een gat of greppel en bedek deze met waterdoorlatend kunststofdoek. Dit doek voorkomt dat de koffer dichtslibt met zand. Het gat wordt opgevuld met grind, lavasteen of kleikorrels. Voor waterberging van elke 10 m² dak is, voor een bui van 15 mm, 0,5 m³ (500 liter) grindkoffer nodig.

Een **infiltratiekrat** is hol en kan hierdoor meer water bergen dan een grindkoffer. Voor iedere 10 m² afgekoppeld dak is 0,15 m³ (150 liter) krat nodig. De bovenkant van het krat moet minimaal 30 cm onder de grond zitten.

Ga voor groen

[Groen in de tuin](#) houdt regenwater vast. Zo stroomt het niet direct weg, maar kan het gelijkmatig in de bodem wegzakken. Kies dus liever voor planten dan voor tegels en voor een [heg](#) dan voor een kale schutting. Groen draagt zo ook bij aan een prettige en koelere omgeving doordat de bladeren water verdampen.

Regenwaterschutting

Een regenwaterschutting is een regenwateropvang in de vorm van een schutting. De regenwaterschutting wordt zoals een regenton aangesloten op een regenpijp.

Ondergronds infiltreren

Bij ondergronds infiltreren wordt regenwater van het dak via een pijp of goot in de onder de grond aangelegde watervoorziening gebracht; dit kan een grindkoffer of infiltratiekrat zijn. Van daaruit zakt het water geleidelijk in de grond.

Afkoppelen & **water bergen in de tuin**

1. Koppel de regenpijp af. Sluit eventueel een regenton aan om het water in op te slaan.
2. Leg, met licht verval, een goot aan.
3. Laat het water uit de goot op een andere plek in de tuin weglopen. Direct in de grond of in een grindkoffer of infiltratiekrat.

